

Frit valg af gymnasium må vige for større hensyn

Polariseringen - som især ses omkring de store byer - er uhensigtsmæssig, og derfor er det nødvendigt med justeringer, der sikrer en mere balanceret elevsammensætning.

Andelen af unge med indvandrerbaggrund, der vælger en gymnasial uddannelse, er vokset støt og roligt gennem de seneste ti år, og ifølge de nyeste tal tegner de ikke-etniske danskere sig nu for 10,5 pct. af gymnasieeleverne. Det er en kæmpe succeshistorie, som vi skal glæde os over.

Men vi kan også se, at der er en uheldig tendens til polarisering, hvor ikke-etnisk-danske elever søger sammen på bestemte gymnasier, mens etnisk-danske søger mod andre gymnasier. I 2018 var andelen af gymnasier med mere end 30 pct. ikke-etnisk-danske elever næsten fordoblet i forhold til 2010.

Polariseringen - som især ses omkring de store byer - er uhensigtsmæssig, og derfor er det nødvendigt med justeringer, der sikrer en mere balanceret elevsammensætning, på samme måde som vi har brug for kapacitetsstyring for at undgå, at populære gymnasier i de store byer suger for mange elever fra opland eller omegnskommuner til sig.

»Derfor vinder vi alle ved at blande eleverne bedre end i dag, og det er helt nødvendigt, hvis vi skal blive bedre til at bryde den sociale arv.«

Hvis for mange elever kommer fra hjem uden tradition for at uddanne sig, udfordres det faglige og pædagogiske miljø på den enkelte institution.

Vi ved, at fagligt svage elever bliver motiveret og fagligt styrket af at gå i klasse med dygtige elever (den såkaldte »klassekammerateffekt«), mens det ikke påvirker dygtige elevers faglighed negativt at gå i klasse med en mindre gruppe fagligt svagere elever. Derfor vinder vi alle ved at blande eleverne bedre end i dag, og det er helt nødvendigt, hvis vi skal blive bedre til at bryde den sociale arv. Her er de samfundsmæssige gevinster i form af bedre integration, højere uddannelsesniveaue og større national sammenhængskraft efter min opfattelse så store, at det giver mening at sætte visse begrænsninger for elevernes frie valg af gymnasium.

Men for at kunne sikre en bedre elevfordeling må også HHX og HTX omfattes af ordningen for at undgå, at elever udnytter smuthuller i reglerne.

I dag kommer 95,6 pct. af eleverne ind på det gymnasium, de har søgt som førsteprioritet. Vi skal bevare det frie uddannelsesvalg, men vi tør godt argumentere for, at man fra politisk hold foretager justeringer, så lidt færre elever end i dag kommer ind på det gymnasium, som de har øverst på ønskelisten. For vores erfaring er, at langt de fleste, der ikke kom ind på drømmegymnasiet, opdager, at det gymnasium, de er kommet ind på, faktisk også er rigtig godt.

Hvordan fordelingen konkret skal foregå, kan variere meget fra område til område, og det er vigtigt at finde løsninger, som passer til lokalområdet og som indføres gradvis af hensyn til berørte gymnasier og elever.